Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2577

Vragen van het lid **De Vos** aan de Ministers van Asiel en Migratie en van Justitie en Veiligheid *over de veiligheidssituatie in Ter Apel* (ingezonden 14 juli 2026).

Antwoord van Minister **Van den Brink** (Asiel en Migratie) (ontvangen 20 juli 2026).

Vraag 1
Heeft u kennisgenomen van het bericht dat het Rode Kruis en Vluchtelingenwerk de veiligheidssituatie op het voorterrein van het asielzoekerscentrum in Ter Apel zo ernstig inschatten dat zij hun medewerkers hebben teruggetrokken?[1]

Antwoord 1
Ja.

Vraag 2
Heeft u kennisgenomen van het feit dat dit gebeurde nadat vorige week onder andere (minimaal) twee steekpartijen plaatsvonden in het asielzoekerscentrum?

Antwoord 2
Ja.

Vraag 3
Heeft u kennisgenomen van het feit dat op de eerste avond dat medewerkers van het Rode Kruis en Vluchtelingenwerk afwezig waren opnieuw meerdere vechtpartijen plaatsvonden bij het asielzoekerscentrum?[2] [3]

Antwoord 3
Ja.

---

[1] NOS, 10 juli 2026, «Rode Kruis stopt hulpverlening op voorterrein aanmeldcentrum na steekincidenten», Rode Kruis stopt hulpverlening op voorterrein aanmeldcentrum na steekincidenten

[2] NOS, 12 juli 2026, «Arrestatie na vechtpartij bij aanmeldcentrum Ter Apel», Arrestatie na vechtpartij bij aanmeldcentrum Ter Apel

[3] NU.nl, 12 juli 2026, «Opstootjes voor aanmeldcentrum Ter Apel op erste avond zonder het Rode Kruis», Opstootjes voor aanmeldcentrum Ter Apel op eerste avond zonder het Rode Kruis | Asiel | NU.nl

ah-tk-20252026-2577
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2026

Vraag 4
Klopt het dat ook buiten de hekken van het asielzoekerscentrum incidenten hebben plaatsgevonden, zoals het Rode Kruis heeft aangegeven?[4] Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 4
Ja, zie in dit verband ook mijn nadere toelichting bij brief aan uw Kamer van 13 juli jl.[5]

Vraag 5
Zijn naar aanleiding van de steek- en vechtpartijen in en rondom het asielzoekerscentrum gedurende de afgelopen twee weken aanhoudingen verricht en zo ja, hoeveel? Zo nee, hoe beoordeelt u dit?

Antwoord 5
In de eerste twee weken van juli zijn elf aanhoudingen verricht. Een deel van de verdachten waren eerder bekend bij de politie.

Vraag 6
Wat betekent het voor de veiligheid van omwonenden dat in zo'n korte tijd zoveel geweldsdelicten plaatsvinden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 6
De overlastproblematiek en incidenten op het voorterrein zetten de veiligheid van medebewoners, medewerkers en vrijwilligers en dorpsbewoners nog verder onder druk. Dat vind ik onacceptabel. Daarom heb ik bij brief aan uw Kamer van 13 juli jl. extra maatregelen aangekondigd.[6]

Vraag 7
Erkent u dat asielzoekers nog altijd vrij Ter Apel in kunnen en de veiligheid van omwonenden dus op geen enkele wijze kan worden gegarandeerd? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 7
Overlast en crimineel gedrag wordt niet getolereerd. Uitgangspunt is dat bij strafbare feiten normerend wordt opgetreden. Dat vereist nauwe samenwerking tussen de strafrechtketen, vreemdelingenketen en lokale driehoek. Voor verdachten moet duidelijk zijn dat het plegen van een misdrijf direct gevolgen heeft in de vorm van lik-op-stuk. De inzet van de vreemdelingenketen is erop gericht om overlastgevers te sanctioneren. Dat betekent dat bij overlastgevend gedrag met zware impact, waar mogelijk aanvullend op strafrechtelijke maatregelen, ook vanuit de vreemdelingenketen een vrijheidsbeperkende maatregel kan worden opgelegd.

Vraag 8 en 9
Hoe beoordeelt u het feit dat er volgens inwoners van het asielzoekerscentrum «elke dag wordt gevochten»?[7]
Wat vindt u ervan dat inwoners van Ter Apel nachtelijke onrust en een gevoel van onveiligheid ervaren?[8]

---

[4] Telegraaf, 13 juli 2026, «Bloed, agressie en wapens tekenen grimmige sfeer rond Ter Apel: «Elke dag wordt er gevochten»», Ter Apel asielzoekers zonder water: Rode Kruis vertrekt | De Telegraaf

[5] https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2026Z16185&did=2026D36710

[6] https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2026Z16185&did=2026D36710

[7] Telegraaf, 13 juli 2026, «Bloed, agressie en wapens tekenen grimmige sfeer rond Ter Apel: «Elke dag wordt er gevochten»», Ter Apel asielzoekers zonder water: Rode Kruis vertrekt | De Telegraaf

[8] Telegraaf, 13 juli 2026, «Bloed, agressie en wapens tekenen grimmige sfeer rond Ter Apel: «Elke dag wordt er gevochten»», Ter Apel asielzoekers zonder water: Rode Kruis vertrekt | De Telegraaf

Antwoord 8 en 9
Overlast, intimidatie, bedreiging en criminaliteit door wie dan ook is onacceptabel, bij COA en in de openbare ruimte. Om die reden zijn aanvullende maatregelen genomen. Om te komen tot een structurele oplossing zijn verschillende maatregelen essentieel. Naast de reeds ingezette maatregelen om meer grip op migratie te krijgen door verlaging van de instroom en versnelde en effectieve terugkeer met bijzondere aandacht voor overlastgevende en criminele vreemdelingen, blijf ik me inzetten voor fatsoenlijke opvang en de uitvoering van de Spreidingswet om de druk op de opvang te verkleinen. Ook is snelle doorstroming van statushouders naar gemeentelijke huisvesting van belang. Het is hierbij cruciaal dat eenieder in veiligheid het werk uit kan voeren.

Vraag 10
Welke veiligheidsmaatregelen – denk aan het vastzetten van overlastgevers, preventief fouilleren, invoering van een avondklok voor asielzoekers, enzovoort – bent u bereid te nemen teneinde de veiligheid van omwonenden per direct te verbeteren? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 10
Het is onaanvaardbaar dat inwoners van Ter Apel, maar ook medebewoners-hulpverleners en medewerkers op het azc, zich onveilig voelen door incidenten. Daarom heb ik zoals toegelicht bij brief van 13 juli jl.[9] extra maatregelen genomen om de veiligheidssituatie in Ter Apel te versterken.

Vraag 11
Bent u tijdens uw afgelopen bezoek aan Ter Apel ook daadwerkelijk in het asielzoekerscentrum geweest?[10] Zo ja, wat was uw indruk van de situatie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 11
Nee, ik heb een bezoek gebracht aan de boa's van de flexpool boa, waarmee ik naar het centrum van Ter Apel en het voorterrein bij het AZC ben geweest. Verder ben ik in gesprek gegaan met de burgemeesters van Westerwolde en Emmen. Ook heb ik besprekingen gevoerd met de verschillende ondernemers in het centrum van Ter Apel en Nieuw- Weerdinge en heb ik gesproken met inwoners.

Vraag 12
Klopt het dat u tijdens uw afgelopen bezoek aan Ter Apel hebt gesproken met ondernemers? Zo ja, wat zeiden zij tegen u?

Antwoord 12
Ik heb tijdens mijn werkbezoek een wandeling gemaakt door het centrum van Ter Apel en een bezoek gebracht aan de ondernemers. Zij gaven mij inzage in de overlast die zij ervaren door een relatief kleine groep overlastgevers van het azc.

Vraag 13
Heeft u ook gesproken met omwonenden van het asielzoekerscentrum? Zo ja, wat gaven zij aan? Zo nee, waarom bent u niet met hen in gesprek geweest?

Antwoord 13
Ik heb gesproken met een aantal ondernemers, maar ook inwoners tijdens mijn wandeling met de boa's van de flexpool boa's in het centrum van Ter Apel. De inwoners hebben hun zorgen geuit en ook met hen heb ik gesproken over extra maatregelen om de veiligheidssituatie in Ter Apel te verbeteren.

---

[9] https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2026Z16185&did=2026D36710

[10] RTV Noord, 9 juli 2026, «Asielminister bezoekt Ter Apel tussen de steekincidenten door», Asielminister bezoekt Ter Apel tussen de steekincidenten door – RTV Noord

Vraag 14 en 15
Erkent u dat de belangen van asielzoekers ten koste gaan van de belangen van (de veiligheid van) Nederlanders (en vice versa)? Kunt u uw antwoord toelichten?
Welke belangen hebben voor u prioriteit: de belangen van asielzoekers of de belangen van (de veiligheid van) Nederlanders? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 14 en 15
Mensen die in Nederland asiel aanvragen hebben recht op opvang. Daarnaast is het bieden van bescherming aan vreemdelingen op de vlucht voor oorlog en geweld een wettelijke en humanitaire verplichting. Dit mag niet ten koste gaan van de leefbaarheid en veiligheid.

Vraag 16
Bent u het eens met de stelling dat geweldplegers in en rondom het asielzoekerscentrum in Ter Apel geen plek verdienen in Nederland en (na eventuele berechting) zo snel mogelijk moeten worden teruggestuurd naar hun landen van herkomst? Zo ja, hoe gaat u dat regelen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 16
Uitgangspunt is dat bij strafbare feiten normerend wordt opgetreden. Dat vereist nauwe samenwerking tussen de strafrechtketen, vreemdelingenketen en lokale driehoek. Voor verdachten moet duidelijk zijn dat het plegen van een misdrijf direct gevolgen heeft in de vorm van lik-op-stuk. De inzet van de vreemdelingenketen is erop gericht om de asielprocedures van overlastgevers snel- en slagvaardig af te doen, waarbij de IND na een onherroepelijke veroordeling altijd beziet of intrekking of weigering van een asielvergunning mogelijk is, en de DTenV direct na afwijzing voortvarend inzet op terugkeer naar land van herkomst of overdracht naar de verantwoordelijke lidstaat.

Vraag 17
Lijkt het u verstandig om asielzoekers, onder wie zich ernstige bedreigingen voor de openbare orde en veiligheid bevinden, te verspreiden over Nederland? Zo ja, waarom wel? Zo nee, bent u dan bereid om de Spreidingswet in te trekken?

Antwoord 17
Wanneer vreemdelingen strafbare feiten plegen, is het van belang dat de straf- en
vreemdelingrechtelijke consequenties hiervan worden bezien. Het uitgangspunt van het openbare-ordebeleid is dat vreemdelingen die (ernstige) misdrijven plegen niet in aanmerking komen voor verblijf in Nederland. Na een afwijzend besluit of een intrekking van de IND start de DTenV het terugkeerproces. Dit kan, afhankelijk van de situatie, vanuit strafdetentie of (aansluitend in) vreemdelingenbewaring plaatsvinden. Om te komen tot een structurele oplossing zijn verschillende maatregelen essentieel. Naast de reeds ingezette maatregelen om meer grip op migratie te krijgen door verlaging van de instroom en versnelde en effectieve terugkeer met bijzondere aandacht voor overlastgevende en criminele vreemdelingen, blijf ik me inzetten voor fatsoenlijke opvang en de uitvoering van de Spreidingswet. Ook is snelle doorstroming van statushouders naar gemeentelijke huisvesting van belang.

Vraag 18
Hoe beoordeelt u het feit dat de asielinstroom in de week van 29 juni tot en met 5 juli 890 personen bedroeg en dit aantal weinig tot niet afwijkt van de wekelijkse asielinstroom in de afgelopen maanden?

Antwoord 18
Het aantal van 890 personen asielinstroom is in lijn met de actuele prognoses binnen de Migratieketen. Deze aantallen omvatten naast nieuwe eerste asielaanvragen ook nareizigers en herhaalde aanvragen. De directe effecten van de inwerkingtreding van het Europees Asiel- en Migratiepact op de

asielinstroom zijn nog niet in concrete cijfers uit te drukken omdat de wetgeving pas een maand geleden in werking is getreden.

Vraag 19
Wat gaat u doen om de asielinstroom te beperken? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 19
Het kabinet zet zich op verschillende manieren in om de instroom te beperken. Zo wordt uitvoering gegeven aan de Wet Tweestatusstelsel en wordt uitvoering gegeven aan het Europese Migratiepact dat op 12 juni jl. in werking is getreden. Hierin zijn verschillende instroombeperkende maatregelen opgenomen die de instroom van asielzoekers en nareizigers naar Nederland moet verminderen. Hierbij kan gedacht worden aan strengere controles aan de buitengrenzen en strengere eisen die gesteld worden aan de mogelijkheid om na te reizen. Binnen de EU wordt nareis tegengegaan door het Europees Asiel- en Migratiepact. Door intensievere samenwerking met derde landen worden asielprocedures sneller afgehandeld en het «veilig derde land»-concept verruimd, waardoor nareis vaker kan worden geweigerd of behandeld in landen buiten Europa.

Vraag 20
Bent u bereid om per direct een asielstop in te voeren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 20
Zoals al vaker aangegeven bestaat er geen juridische ruimte voor een asielstop.
Dit kabinet kiest voor meer grip op migratie door de instroom te verlagen en vertrek van uitgeprocedeerde asielzoekers te verhogen.

Vraag 21
Kunt u deze vragen zo spoedig mogelijk en afzonderlijk van elkaar beantwoorden?

Antwoord 21
Ja, ik heb het zo snel mogelijk beantwoord. Omwille van de leesbaarheid heb ik soms de beantwoording van vragen samengetrokken.